

Ordlista

Cis-normen	Cis-normen är antagandet att alla människor identifierar sig som det kön som har tilldelats dem vid födseln och lever efter det könets sociala normer, kvinnligt eller manligt. En effekt av cis-normen är att vi oftast per automatik försöker placera in människor i någon av könskategorierna kvinna eller man och kan bli obekväma om vi möter någon som vi inte vet hur vi ska placera.
Cisperson	En cisperson är en person vars könsidentitet och könsuttryck sammanfaller med det juridiska könet och det kön som tilldelades vid födseln.
Hbtq	Paraplybegreppet hbtq står för homosexuella, bisexuella, transpersoner och personer med queera uttryck och identiteter. H och B handlar om sexualitet eller sexuell läggning och T handlar om könsidentitet och könsuttryck. Q kan handla om både sexualitet, identitet och uttryck.
Heteronormen	Heteronormen är den norm som gör att utgångspunkten kring människors sexualitet och kön är att alla förväntas vara heterosexuella och att tjejer och kvinnor förväntas vara feminina och killar och män förväntas vara maskulina. Heterosexualitet är i regel överordnat, och den som är heterosexuell behöver inte förklara eller försvara sin sexuella läggning.
Ikkebinär person/intergender/gender/queer/transgender/a-gender	Personer som identifierar sig som icke-binära har en könsidentitet som inte låter sig kategoriseras som man eller kvinna. En ickebinär person är en person vars identitet är bortom tvåkönsnormen. Hen kan identifiera sig som både kvinna och man, eller mellan dessa. Andra identifierar sig inte med något kön alls.
Intersektionalitet	Människor består alltid av en mängd olika identiteter som existerar samtidigt och påverkar varandra (t.ex. könsidentitet, etnisk tillhörighet, och funktionsvariation). Intersektionell analys kan användas för att synliggöra hur dessa överlappande identiteter påverkar maktrelationer mellan människor. En intersektionell analys hjälper oss att se att inga grupper av människor är homogena och olika personer inom samma grupp kan ha olika förutsättningar och därför behöva olika insatser.
Intersexuell	Personer som biologiskt inte kan klassificeras som antingen män eller kvinnor.

Juridiskt kön	Är det kön som står registrerat i folkbokföringen, pass eller legitimation. Alla barn som föds i Sverige tilldelas ett av två juridiska kön, baserat på deras biologiska kön. Med biologiskt kön menas kön bestämt utifrån inre och yttre könsorgan, könskromosomer och hormonnivåer.
Könsdysfori	En person med könsdysfori lider av att kroppen inte överensstämmer med den upplevda könsidentiteten och kan därför ha en önskan om könsbekräftande behandling. Könsdysfori har inget med sexuell läggning att göra. För att erbjudas behandling inom den offentliga sjukvården krävs en medicinsk diagnos. För att fastställa en diagnos krävs en utredning vid något av de specialiserade teamen för könsdysfori i Sverige. De flesta teamen tar emot egenremiss. Efter utredning tas ställning kring eventuell könsbekräftande behandling.
Socialt kön	Används ofta som synonym till könsuttryck, och avser hur en person uttrycker ett kön genom att använda olika attribut som förknippas med det könet.
Transperson	Person vars könsidentitet inte stämmer överens med det kön den tilldelades vid födseln. Paraplybegrepp för olika transidentiteter. Begreppet rör könsidentitet och har inget med sexuell läggning att göra.
Transsexuell	Den medicinska diagnos som ligger till grund för möjligheten till könsbekräftande behandling vid könsdysfori.
Transvestit/ crossdresser	Personer som uppskattar att använda andra köns klassiska attribut såsom kläder, smycken osv. men utan en önskan om att ändra sitt biologiska eller juridiska kön.
Transkvinna	En transkvinna är en person som identifierar sig som kvinna men som registrerats som juridisk man vid födseln.
Transman	En transman är en person som identifierar sig som man men som registrerats som juridisk kvinna vid födseln.
Queer	Queer är att vilja vara fri från samhällets idéer om kön och sexualitet. Queer är ett sätt att tänka, men queer kan också vara ett sätt att leva. De som är queer tycker att det finns så många sätt att vara sexuell att orden hetero-, homo och bisexuell inte räcker. Det finns så många kön att orden tjej och kille inte räcker.
Tvåkönsnormen	Tvåkönsnormen är normen som säger att alla människor tillhör ett av två biologiska kön, att denna tillhörighet medför vissa egenskaper som är fundamentalt olika, och att de två könen förhåller sig på vissa sätt till varandra. Tvåkönsnormen genomsyrar vårt tankesätt och alla sociala institutioner och funktioner i samhället. I den svenska lagstiftningen finns bara två kön, vilket påverkar hela samhällets uppbyggnad.